

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/171/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203880
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322203880.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou Q. V. W., vo veci starostlivosti o V. S. N., N.. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: F. K., N.. X.X.XXXX, A. X., C..Č.. Ú. N. P. M. N., N.. XX.X.XXXX, A. S. XXX/XXX, X., o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti na návrh S. N., N.. X.X.XXXX, A. E. XX, V. R., za účasti Okresnej prokuratúry Levice, takto

rozhodol:

I. Súd V. S., N.. XX.XX.XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti S. N., N.. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu V. S. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu V. S. sumou 50 € mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, teta mal. dieťaťa, sa návrhom domáhala zverenia V. S. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Ako uviedla, maloletá sa v jej domácnosti nachádza od augusta 2022. predtým bola zverená do starostlivosti starej matky (matka navrhovateľky), ktorá zomrela. Matka maloletej o dcéru dlhodobo starostlivosť nezabezpečuje, V. S. má piatich súrodencov, ale všetci sú v ústave. Otec dieťaťa tiež prišiel v decembri 2021 z výkonu trestu odňatia slobody, pracuje v Lozorne, býva na ubytovni, preto ešte nevie prevziať starostlivosť o dieťa.

2. Rodičia sa k podanému návrhu nevyjadrili, matka o eskortu na pojednávanie nežiadala.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

3. Mal. dieťa pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. Okresný súd Malacky s tým, že vo veci už riadne konal a v rozhodol rozsudkom č.k. 9P/22/2017 - 34 zo dňa 28.11.2017, ktorým zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti S. N.V., N.. XX.XX.XXXX a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej. Okresný súd Malacky uznesením č.k. 9P/18/2022-46 zo dňa 15.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie a maloletú S. dočasne zveril do starostlivosti V.T. N., N.. XX.XX.XXXX a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením č.k.

9P/18/2022-60 zo dňa 27.05.2022 Okresný súd Malacky preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Levice z dôvodu, že došlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť súdu vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, nakoľko maloletá sa toho času nachádzala v starostlivosti svojej tety na adrese SNP 299/42, Šahy. V. N. F.P. XX.XX.XXXX doručila Okresnému súdu Malacky doručené podanie, ktorým zobrala svoj návrh v celom rozsahu späť s odôvodnením, že osobnú starostlivosť o mal. Helenu toho času zabezpečuje otec maloletej Viliam Németh. Následne bolo konanie zastavené.

4. Navrhovateľka zotrvala na písomnom návrhu. Vypovedala, že návrh podala z dôvodu, že sa o V. S. nemá kto starať. Ona je jej teta, pred tým bola zverená do náhradnej starostlivosti matke navrhovateľky, ktorá zomrela. Síce navrhovateľka so svojou matkou nebývali v spoločnej domácnosti, ale navštevovali sa, takže B. S. bola v kontakte aj v tom čase. Matka sa o dcéru vôbec nestarala, vždy si len išla F. X. pre dôchodok a dcére nekúpila ani len sladkosti. Potom niekde odišla s druhým mužom. Navrhovateľka býva v rodinnom dome aj s svojimi dvoma dospelými synmi. Dom patrí synovi. S. má vlastnú posteľ aj miesto, kde sa učí a robí si úlohy. V škole nemá žiadne problémy obľúbili si ju. Navrhovateľka je slobodná, poberá dávky v hmotnej núdzi. Momentálne je práceneschopná, užíva lieky na vysoký krvný tlak (kvôli čomu je momentálne PN) a má astmu. Nebráni jej to však starať sa o dieťa. Nemá vedomosť o tom, že by bolo voči nej vedené nejaké trestné stíhanie, ak áno asi to bude „niečo staré“. Uviedla, že v r. 2019 k niečomu došlo, ona bola s istými ľuďmi len v aute, nič nespáchala, oni však kradli v nejakom dome. Synovia navrhovateľky neboli ani priestupkovo ani trestné stíhaní.

5. Otec s návrhom súhlasil. Vypovedal, že momentálne nemá také možnosti, aby sa o dcéru staral. Nemá poriadne kde bývať. Pracuje v ČR v spol. Futaba, CZ, kde mesačne zarobí okolo 21 000,- českých korún, býva na ubytovni u zamestnávateľa. Keď príde na Slovensko, chodí aj za dcérou k navrhovateľke. Niekedy býva u nej, ako kedy. Zdrží sa len cez víkend, keďže celý týždeň je v práci. Nevlastní žiaden majetok. Na výživu navrhovateľke dáva 100 € mesačne v hotovosti, okrem V. S. má štyri maloleté deti, ktoré sú v profesionálnych rodinách a má na nich určené výživné vo výške 30 % aktuálneho životného minima na maloleté dieťa.

6. Matka maloletej vykonáva od 16.7.2020 trest odňatia slobody v ÚVTOS Nitra, kde je pracovne zaradená, jej mesačná mzda v čistom predstavuje v priemere 7,21 €.

7. Zo správy zo šetrenia pomerov u navrhovateľky je zrejmé, že navrhovateľka obýva rodinný dom, ktorý pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a príslušenstva. Dom je primerane zariadený a vybavený. V domácnosti spolu s W. N. žijú jej dvaja dospelí synovia H. (XX T.) P. N. (XX T.), ktorí jej pomáhajú s výdavkami na domácnosť. Pani N. je nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 115,60 €. V. S. býva u pani N. už dlhšiu dobu, majú medzi sebou vytvorený pekný vzťah, V. S. navštevovala domácnosť pani N. aj v čase, keď bola zverená do NOS starej matke. Navštevuje 4. ročník ZŠ Zbrojníky. Je zdravá v pediatrickej starostlivosti V. K. V. S. má v domácnosti pani N. zabezpečené všetky potrebné veci, má u nej dostatok oblečenia. Spáva na samostatnom lôžku, ktoré je umiestnené v kuchyni. Pani N. zabezpečuje starostlivosť o mal. Helenu na požadovanej úrovni. Otec mal. S., W. M. N., sa v domácnosť pani N. zdržiava sporadicky, približne jedenkrát do mesiaca pricestuje na víkend. Pracuje v Havlíčkovom Brode ako operátor výroby, jeho príjem je cca 20000 Kč. Na výživu mal. Heleny prispieva sumou 100 € mesačne. S V. S. je v pravidelnom telefonickom kontakte.

8. Základná škola Zbrojníky v komplexnom hodnotení na maloletú zo dňa 17.1.2023 uviedla, že S. je v šk. roku 2022/23 žiačkou 4. ročníka, do tejto školy nastúpila iba tento rok. Do školy chodí pravidelne a včas, čisto a pekne upravená. V triede sa adaptovala bez problémov, je kamarátska a milá, stala sa veľmi obľúbená medzi spolužiakmi. Je nekonfliktnej povahy, rada pomáha spolužiakom aj triednej učiteľke. Voči dospelým je slušná a zdvorilá. Dosahuje priemerné vyučovacie výsledky, na hodinách pracuje snaživo, ak niečo nechápe, opýta sa. Nosí všetky pomôcky, ktoré potrebuje na vyučovanie. Pani S. N. sa zaujíma o vyučovacie výsledky, jej prístup je veľmi zodpovedný, nie sú viditeľné žiadne známky zanedbávania starostlivosti.

9. Y. X. v správe o povesti na otca dňa 14.11.2022 uviedla, že menovaný bol viackrát vo výkone trestu, mal časté nezhody so svojou družkou F. K. a dochádzalo až k fyzickému násiliu, menovaný býval agresívny. Iné skutočnosti obci nie sú známe.

10. Obec Mýtne Ludany v správe o povesti na navrhovateľku zo dňa 10.11.2022 uviedla, že menovaná s rodinou je prihlásená v obci na trvalom pobyte, ide o podnájom, vlastníkom nehnuteľnosti je W. L.. Navrhovateľka má daňové povinnosti voči obci vysporiadané, jej správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku.

11. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

12. Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

13. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

19. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania

náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

20. Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

25. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

26. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že V. S. žije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou od augusta 2022, avšak pravidelne sa stretávajú i v čase, keď bola zverená starej matke, ktorá umrela. S matkou, ktorá o maloletú záujem nejavila, nie je v žiadnom kontakte. Šetreniami v rodine neboli zistené žiadne nedostatky, navrhovateľka sa o dieťa príkladne stará, čo potvrdila ja základná škola, ktorú V. S. navštevuje. Pretože matka je vo výkone trestu odňatia slobody a otec v súčasnosti objektívne nemôže zabezpečiť starostlivosť o dieťa, pretože žije a pracuje v ČR, bolo potrebné, aby bola V. S. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom navrhovateľka je jej osobou blízkou a táto forma starostlivosti o dieťa je jednoznačne v záujme mal. dieťaťa. Za súhlasného stanoviska prokurátorky súd podanému vyhovel a vyživovaciu povinnosť matke určil v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu v súlade s § 62 ods. 3 ZR s ohľadom k jej súčasným príjmovým pomerom a otcovi ako zárobkovo činnému v sume 50 € s prihladnutím na ďalšie vyživovacie povinnosti.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v 5 písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na začatie exekúcie podľa osobitného predpisu.